

OKRESNÁ PROKURATÚRA BANSKÁ BYSTRICA

Partizánska cesta 1, 975 63 Banská Bystrica

Pd 89/13-8

Banská Bystrica, 27. septembra 2013

Mgr. Peter Gogola, primátor

Mesto Banská Bystrica,
Československej armády 26,
974 01 Banská Bystrica

Mestský úrad Banská Bystrica	
Datum: 07-10-2013	PR-1
Pr. 1399/15/2013	
Príj. číslo:	Príj. číslo:
Príj. číslo:	Príj. číslo:
Príj. číslo:	Príj. číslo:

Okresný prokurátor v Banskej Bystrici podľa § 22 ods. 1) písm. a/ bod 2, v spojení s ustanovením § 25 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o prokuratúre“)

podáva

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Banská Bystrica, č. 24/2012 o miestnych daniach a poplatku, schválenému uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici č. 738/2012 z 11.12.2012, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2013 (ďalej len „VZN“), v časti § 4 ods. 1) písm. e/, § 4 ods. 1) písm. f/, § 4 ods. 1) písm. g/, § 5 písm. d/,

pretože v predmetných častiach VZN bol porušený zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) v jeho ustanoveniach § 12 ods. 2), § 16 ods. 2), § 104f ods. 3), § 104f ods. 4).

V zmysle ust. § 25 ods. 2) zákona o prokuratúre orgán verejnej správy je povinný o proteste prokurátora proti všeobecne záväznému predpisu rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa ust. § 35 ods. 3) zákona o prokuratúre, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 250zfa ods. 1) Občianskeho súdneho poriadku ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a

všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Odôvodnenie

Dňa 15.07.2013 bol tunajšej prokuratúre z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti postúpený na vybavenie podnet podávateľa, primátora Mesta Púchov, Mgr. Mariána Michalca (ďalej len „podávateľ“), ktorým sa domáha preskúmania zákonnosti VZN Banská Bystrica č. 24/2012 o miestnych daniach a poplatku. Podávateľ poukazuje na novelu zákona o miestnych daniach, ktorá zaviedla zníženie rozpätia medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb a bytov z pôvodného 40 násobku na 10 násobok.

V zmysle ust. § 3 ods. 2) zákona o prokuratúre, prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Na základe postúpeného podnetu a v rámci výkonu dozoru nad dodržiavaním zákonnosti podľa ust. § 20 a nasl. zákona o prokuratúre bola preskúmaná zákonnosť podávateľom napádaného VZN č. 24/2012 o miestnych daniach a poplatku. Preskúmaním predmetného VZN Mesta Banská Bystrica bolo zistené, že toto, okrem iného v § 4 ods. 1) upravuje sadzbu dane zo stavieb. V § 4 ods. 1) písm. b) je ročná sadzba dane pre stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu určená vo výške 0,200 € za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Táto sadzba predstavuje najnižšiu sadzbu dane určenú pre jednotlivý druh stavieb. Následne v § 4 ods. 1) písm. e/, f/ a g/ je sadzba dane za každý aj začatý m² zastavanej plochy určená nasledovne :

§ 4 ods. 1) písm. e/
priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu - 3,600 €/m²,

§ 4 ods. 1) písm. f/
stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou - 3,600 €/m²,

§ 4 ods. 1) písm. g/
ostatné stavby neuvedené v písmenách a) až f). 3,000 €/m².

V ustanovení § 5 upravuje VZN č. 24/2012 sadzbu dane z bytov. V ust. § 5 písm. d/ bola VZN určená sadzba za nebytový priestor slúžiaci na iný účel ako je uvedené v písm. b) alebo c) vrátane bytu alebo časti bytu v bytovom dome, ktorý sa v zmysle zákona považuje za nebytový priestor na 3,600 € za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Sadzba za byty je určená písm. a/ v predmetnom § 5 na 0,330 € za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Táto sadzba predstavuje najnižšiu ročnú sadzbu dane z bytov za byt ustanovenej vo VZN č. 24/2012.

Na základe č.l. 68 Ústavy Slovenskej republiky vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia. Z citovaného znenia č.l. 68 je zrejmé, že mesto môže svoju normotvornú právomoc v oblasti miestnych daní uplatniť len v rozsahu zákona o miestnych daniach a za súčasného rešpektovania Ústavy Slovenskej republiky.

Zákon o miestnych daniach v § 12 ods. 1) upravuje sadzbu dane zo stavieb tak, že ročná sadzba dane zo stavieb je 0,033 eura za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Ods. 2) citovaného zákonného ustanovenia (v znení účinnom od 01.12.2012) umožňuje mestám a obciam upraviť sadzbu dane všeobecne záväzným nariadením nasledovne : „Ročnú sadzbu dane zo stavieb podľa odseku 1 môže správca dane všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti alebo v jednotlivom katastrálnom území znížiť alebo zvýšiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia. Správca dane môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti, alebo v jednotlivom katastrálnom území určiť rôzne sadzby dane pre jednotlivé druhy stavieb podľa § 10 ods. 1. Takto určená ročná sadzba dane zo stavieb pri stavbách uvedených v § 10 ods. 1 nesmie presiahnuť 10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo všeobecne záväznom nariadení pre stavby uvedené v § 10 ods. 1, ak § 104f ods. 3 neustanovuje inak.“

Podľa § 104f ods. 3), prechodného ustanovenia, k úpravám účinným od 01.12.2012, zákona o miestnych daniach : „Ak je najvyššia sadzba dane zo stavieb väčšia ako 10-násobok najnižšej sadzby dane zo stavieb ustanovenej správcom dane podľa predpisov účinných do 30. novembra 2012, správca dane pri každej ďalšej zmene sadzby dane v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach zníži tento násobok; ak správca dane tento násobok nezníži, uplatní sa sadzba dane zo stavieb ustanovená v § 12 ods. 1.“

V ust. § 16 ods. 1) zákona o miestnych daniach je určená ročná sadzba dane z bytov na 0,033 € za každý aj začatý m² podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru. V ods. 2) citovaného ustanovenia zákonodarca rovnako, ako v § 12 ods. 2) dáva správcovi dane možnosť upraviť sadzbu dane, a to nasledovne : „ Ročnú sadzbu dane z bytov za byt alebo nebytový priestor podľa odseku 1) môže správca dane všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci, jej jednotlivej časti alebo v jednotlivom katastrálnom území znížiť alebo zvýšiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia. Takto ustanovená sadzba dane z bytov za byt nesmie presiahnuť 10-násobok najnižšej ročnej sadzby dane z bytov za byt ustanovenej vo všeobecne záväznom nariadení, ak § 104f ods. 4 neustanovuje inak.“

Ustanovenie § 104f ods. 4) určuje : „ Ak je najvyššia sadzba dane z bytov väčšia ako 10-násobok najnižšej sadzby dane z bytov ustanovenej správcom dane podľa predpisov účinných do 30. novembra 2012, správca dane pri každej ďalšej zmene sadzby dane v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach zníži tento násobok; ak správca dane tento násobok nezníži, uplatní sa sadzba dane z bytov ustanovená v § 16 ods. 1“.

Citovanými zákonnými ustanoveniami sa Mesto Banská Bystrica pri schvaľovaní VZN č. 24/2012 dôsledne neriadilo a preto je nutné konštatovať, že VZN v ust. § 4 ods. 1) písm. e/ upravujúcemu sadzbu dane za priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej

produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu, v ust. § 4 ods. 1) písm. f/ upravujúcemu sadzbu dane za stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou, v § ust. 4 ods. 1) písm. g/ upravujúcemu sadzbu dane za ostatné stavby neuvedené v písmenách a) až f) a v ust. § 5 písm. d/ upravujúcemu sadzbu dane za nebytový priestor slúžiaci na iný účel ako je uvedené v písm. b) alebo c) vrátane bytu alebo časti bytu v bytovom dome, ktorý sa v zmysle zákona považuje za nebytový priestor bol porušený zákon o miestnych daniach.

Mesto Banská Bystrica dňa 11.12.2012 uznesením č. 738/2012 schválilo VZN č. 24/2012 o miestnych daniach a poplatku za účinnosti novely zákona o miestnych daniach vykonanej zákonom č. 460/2011 Z.z. , účinnej od 01.12.2012. VZN Mesta Banská Bystrica č. 17/2011 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady schválené uznesením mestského zastupiteľstva č. 253/2011 zo dňa 13.12.2011, ktoré upravovalo podmienky určovania a vyberania dane v zdaňovacom období roku 2012 stratilo platnosť a účinnosť dňom 31.12.2012 nadobudnutím účinnosti VZN č. 24/2012 dátumom od 01.01.2013.

Vo VZN č. 24/2012 mesto schválilo sadzbu dane za stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu na **0,200 €** za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Za stavby uvedené v § 4 ods. 1) písm. e/ a písm. f/ VZN mesto stanovilo sadzbu **3,600 €** za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Uvedený rozsah predstavuje 18 násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo všeobecne záväznom nariadení (0,200 €). Za stavby uvedené v § 4 ods. 1) písm. g/ mesto stanovilo sadzbu **3,000 €** za každý aj začatý m². Uvedený rozsah predstavuje 15 násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej správcom dane vo všeobecne záväznom nariadení (0,200 €).

Sadzbu dane z bytov stanovilo mesto na 0,330 € za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Táto sadzba predstavuje najnižšiu ročnú sadzbu dane z bytov za byt ustanovenej napádaným VZN. V ust. § 5 písm. d/ mesto stanovilo za nebytový priestor slúžiaci na iný účel ako je uvedené v písm. b) alebo c) vrátane bytu alebo časti bytu v bytovom dome, ktorý sa v zmysle zákona považuje za nebytový priestor sumu **3,600 €** za každý aj začatý m² zastavanej plochy, čo predstavuje 10,91 násobok najnižšej sadzby.

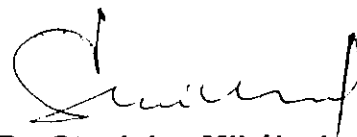
Mesto Banská Bystrica nemohlo použiť v uvedených prípadoch prechodné ustanovenia § 104f ods. 3) a 4) vzhľadom na to, že nedošlo k zmene, ale k prijatiu úplne novej právnej úpravy s poukazom na tú skutočnosť, že prijatím VZN č. 24/2012 bola zrušená predchádzajúca právna úprava, a to VZN č. 17/2011. Jednalo sa teda o novú právnu úpravu, prijatú už za účinnosti novely zákona o miestnych daniach (od 01.12.2012), na ktorú sa prechodné ustanovenia uvedené v § 104f nevzťahujú. Tieto je možné aplikovať len na právne úpravy účinné do 30.11.2012.

Z uvedených dôvodov mohlo mesto Banská Bystrica daň zo stavieb a bytov upraviť len v súlade s § 12 ods. 2) a § 16 ods. 2), teda pre jednotlivé druhy stavieb a bytov použiť maximálne 10 násobok najnižšej dane zo stavieb a bytov, uvedenej vo VZN, pretože ako už bolo konštatované, prechodné ustanovenia § 104f ods. 3) a 4) zákona o miestnych daniach v znení účinnom od 01.02.2012 sa na VZN schválené po 01.12.2012 nevzťahuje.

Podľa čl. 1 Ústavy SR prvá veta, *Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát*. Pri aplikácii uvedeného článku ústavný súd vyslovil, že : „Znakom právneho štátu je vytváranie právnej istoty tak pri prijímaní zákonov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj pri ich uplatňovaní štátnymi orgánmi“ (II. ÚS 34/1995). Vytváranie právnej istoty v tvorbe a aplikácii práva je požiadavkou, ktorá sa v právnom štáte netýka iba štátnych orgánov. Rovnakou mierou zaväzuje aj orgány územnej samosprávy v ich normotvornej a právno-aplikačnej praxi (II. ÚS 59/1997).

V kontexte uvedených skutočností je zrejmé že Mesto Banská Bystrica vo Všeobecne záväznom nariadení č. 24/2012 o miestnych daniach a poplatku, schváleného uznesením Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici č. 738/2012 z 11.12.2012, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.01.2013, v časti § 4 ods. 1) písm. e/, § 4 ods. 1) písm. f/, § 4 ods. 1) písm. g/, § 5 písm. d/, porušilo zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, keďže daň zo stavieb mohlo upraviť len v súlade s § 12 ods. 2) zákona o miestnych daniach, teda pre jednotlivé druhy stavieb použiť maximálne 10 násobok najnižšej sadzby dane, ktorá je 0,200 €/m², t.j. maximálne 2 €/m². Pre sadzbu dane týkajúcu sa bytov mohlo mesto použiť taktiež len 10 násobok najnižšej sadzby dane, tak ako to upravuje § 16 ods. 2) zákona o miestnych daniach, teda 10 násobok sadzby 0,330 €/m², t.j. 3,30 €/m². Na základe uvedeného mám za to, že napadnuté ustanovenia VZN č. 24/2012 sú v rozpore so zákonom, a preto je protest podaný dôvodne.

Orgán územnej samosprávy je oprávnený ukladať všeobecne záväzným nariadením povinnosti osobám, avšak len za podmienok stanovených ústavou a zákonom.

JUDr. Stanislav Miháľech
okresný prokurátor

